



## Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 1 października 2015 r.\*

Odwołanie — Pomoc państwa — Pomoc przyznana przez władze węgierskie na rzecz niektórych producentów energii elektrycznej — Umowy zakupu energii elektrycznej zawierane między przedsiębiorstwem publicznym i niektórymi wytwórcami energii — Decyzja uznająca tę pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem i nakazująca jej odzyskanie — Pojęcie „strony”, która może wnieść odwołanie przed Trybunałem — Przystąpienie Węgier do Unii Europejskiej — Data właściwa dla oceny istnienia pomocy — Pojęcie „pomocy państwa” — Korzyść — Kryterium inwestora prywatnego — Metodyka obliczania wysokości tej pomocy

W sprawie C-357/14 P,

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 21 lipca 2014 r.,

**Electrabel SA**, z siedzibą w Brukseli (Belgia),

**Dunamenti Erőmű Zrt.**, z siedzibą w Százhalombatta (Węgry),

reprezentowane przez J. Philippe’a, F.H. Boret i A.-C. Guyon, avocats, oraz przez P. Turnera, QC,

wnoszące odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

**Komisja Europejska**, reprezentowana przez L. Flynna i K. Talabér-Ritz, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, A. Ó Caoimh (sprawozdawca), C. Toader, E. Jarašiūnas i C.G. Fernlund, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 kwietnia 2015 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 1 lipca 2015 r.,

\* Język postępowania: angielski.

wydaje następujący

### Wyrok

- 1 W odwołaniu, Electrabel SA (zwana dalej „Electrabel”) i Dunamenti Erőmű Zrt. (zwana dalej „Dunamenti Erőmű”) wnoszą o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej Dunamenti Erőmű/Komisja (T-179/09, EU:T:2014:236, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd ten oddalił skargę spółki Dunamenti Erőmű o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2009/609/WE z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 41/05 udzielonej przez Węgry w ramach długoterminowych umów o zakup energii elektrycznej (Dz.U. 2009, L 225, s. 53, zwanej dalej „sporną decyzją”) oraz tytułem żądania ewentualnego, art. 2 i 5 tej decyzji.

### Ramy prawne

- 2 Zgodnie z art. 2 aktu dotyczącego warunków przystąpienia do Unii Europejskiej Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań traktatów stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 33, zwanego dalej „aktem przystąpienia z 2003 r.”).

„Od dnia przystąpienia nowe państwa członkowskie są związane postanowieniami traktatów założycielskich i aktów przyjętych przez instytucje Wspólnot i Europejski Bank Centralny przed dniem przystąpienia; postanowienia te są stosowane w nowych państwach członkowskich zgodnie z warunkami określonymi w tych traktatach i w niniejszym akcie”.

- 3 Punkt 3 załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. zawiera postanowienia dotyczące pomocy państwa wprowadzonej w życie, w szczególności, na Węgrzech przed przystąpieniem tego państwa do Unii Europejskiej. Ów pkt 3, ust. 1–3, ma następujące brzmienie:

„1. Następujące programy pomocowe lub pomoc indywidualną wprowadzone w życie w nowym państwie członkowskim przed dniem przystąpienia i mające nadal zastosowanie po tym dniu uznaje się w dniu przystąpienia za istniejącą pomoc w rozumieniu artykułu 88 ustęp 1 [WE]:

- a) środki pomocowe wprowadzone w życie przed dniem 10 grudnia 1994 r.;
- b) środki pomocowe wymienione w dodatku do niniejszego załącznika;
- c) środki pomocowe, które przed dniem przystąpienia zostały uznane przez organ nadzorujący pomoc państwa w nowych państwach członkowskich jako zgodne z dorobkiem i w stosunku do których Komisja, zgodnie z procedurą przewidzianą w ustępie 2, nie zgłosiła sprzeciwu w związku z istnieniem poważnych wątpliwości co do zgodności tych środków ze wspólnym rynkiem.

Wszystkie środki mające nadal zastosowanie po dniu przystąpienia, które stanowią pomoc państwa i które nie spełniają określonych powyżej warunków, uznaje się w dniu przystąpienia za nową pomoc państwa do celów stosowania artykułu 88 ustęp 3 [WE].

[...]

2. [...]

Jeżeli Komisja nie wyrazi sprzeciwu w stosunku do istniejącego środka pomocowego w związku z poważnymi wątpliwościami co do jego zgodności ze wspólnym rynkiem, w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania kompletnej informacji dotyczącej tego środka pomocowego lub od dnia otrzymania oświadczenia nowego państwa członkowskiego, w którym informuje ono Komisję, iż uznaje informacje przekazane za kompletne, ponieważ żądane dodatkowe informacje nie są dostępne lub zostały już przekazane, uważa się, iż Komisja nie zgłosiła sprzeciwu w tym zakresie.

Wszelkie środki pomocowe zgłoszone Komisji przed dniem przystąpienia, zgodnie z procedurą opisaną w ust. 1 litera c), objęte są powyższą procedurą niezależnie od faktu, iż w okresie badania nowe państwo członkowskie, którego badanie dotyczy, stało się już członkiem Unii.

3. Decyzję Komisji o wyrażeniu sprzeciwu wobec środka pomocowego, w rozumieniu pkt 1 litera c), uznaje się za decyzję o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia [formalnego postępowania wyjaśniającego] w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88 WE] [(Dz.U. L 83, s. 1)].

Jeżeli taka decyzja zostanie podjęta przed dniem przystąpienia, staje się ona skuteczna dopiero z dniem przystąpienia”.

### **Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja**

- 4 Okoliczności powstania sporu i sporną decyzję, opisane w pkt 1–29 zaskarżonego wyroku, można streścić w następujący sposób.

#### *Wnoszące odwołanie*

- 5 Dunamenti Erőmű jest wytwórcą energii elektrycznej działającym na węgierskim rynku energii elektrycznej, który prowadzi elektrownię znajdującą się około 30 km na południe od Budapesztu (Węgry). Spółka ta jest byłym przedsiębiorstwem państwowym, sprywatyzowanym w połowie lat 90. Przy ocenie okoliczności faktycznych przez Sąd w sprawie, która doprowadziła do wydania zaskarżonego wyroku, spółka Dunamenti Erőmű była w 75% własnością spółki Electrabel, należącej do grupy, w której GDF Suez SA jest spółką dominującą, i w wysokości około 25% – spółki Magyar Villamos Művek Zrt. (zwanej dalej „MVM”), przedsiębiorstwa państwowego prowadzącego działalność w zakresie produkcji, jak również sprzedaży hurtowej, przesyłu i sprzedaży detalicznej energii elektrycznej na właściwym rynku.
- 6 W dniu 10 października 1995 r., tuż przed prywatyzacją, spółka Dunamenti Erőmű zawarła umowę o zakup energii elektrycznej z MVM, która dotyczyła jednostek „bloki F” i „blok G2” jej elektrowni (zwaną dalej „rozpatrywaną umową PPA”). Umowa ta weszła w życie w trakcie 1996 r. i miała obowiązywać do 2010 r. w odniesieniu do „bloków F”, które są opalane gazem, a do 2015 r. w odniesieniu do „bloku G2”, wyposażonego w jedną turbinę gazową o cyklu łączonym.

#### *Umowy o zakup energii elektrycznej*

- 7 Inni wytwórcy energii elektrycznej na rynku węgierskim, podobnie jak spółka Dunamenti Erőmű, również zawarli długoterminowe umowy o zakup energii z MVM (zwane dalej „umowami PPA”).
- 8 Umowy PPA odznaczają się przede wszystkim dwoma elementami. Po pierwsze, rezerwują one całość lub większość objętych umową mocy wytwórczych elektrowni dla MVM.

- 9 Po drugie, umowy PPA zobowiązują spółkę MVM do zakupu określonej minimalnej ilości energii elektrycznej (MWh) od każdej elektrowni objętej taką umową. Określają one zatem pewien poziom minimalnego poboru dla każdej elektrowni, który MVM ma obowiązek zakupić w każdym roku.
- 10 Ceny zostały ustalone w umowach PPA w następujący sposób. Wprowadzono pierwszy i drugi cykl regulacji cen, odpowiednio od dnia 1 stycznia 1997 r. i od dnia 1 stycznia 2001 r. Zasady regulacji cen przewidują wprowadzenie od dnia 1 stycznia 2004 r., po pierwsze, opłaty za moc wytwórczą w odniesieniu do zarezerwowanych mocy wytwórczych tytułem zapłaty za ich udostępnienie, przy czym owa opłata pokrywa koszty stałe oraz koszt kapitału, i jest uiszczana przez MVM, a po drugie, opłatę za energię elektryczną tytułem zapłaty za przewidziany pobór minimalny, która to opłata pokrywa koszty zmienne. Jednakże jeżeli MVM nie zakupi owej ustalonej minimalnej ilości, musi pokryć poniesione koszty paliwa.
- 11 Umowy PPA podpisane w latach 1995–1996, które stanowią siedem z dziesięciu umów PPA zbadanych przez Komisję, w tym rozpatrywana umowa PPA, stanowią integralną część procesu prywatyzacji elektrowni. Zostały one częściowo zmienione przez strony po prywatyzacji.

#### *Przystąpienie Węgier do Unii*

- 12 Traktat pomiędzy Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (państwami członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 17, (zwany dalej „traktatem akcesyjnym”), został podpisany przez Węgry w dniu 16 kwietnia 2003 r. i wszedł w życie w dniu 1 maja 2004 r.

#### *Postępowanie przed Komisją i sporna decyzja*

- 13 Pismem z dnia 31 marca 2004 r. Komisja otrzymała od władz węgierskich wiadomość o dekreście rządowym nr 183/2002 (VIII.23.) ustanawiającym warunki określania i zarządzania „kosztami osieroconymi”, zgodnie z procedurą, o której mowa w załączniku IV pkt 3 ust. 1 lit. c) aktu przystąpienia z 2003 r. Zgłoszony dekret rządowy reguluje system rekompensat kosztów ponoszonych przez MVM jako sprzedawcę hurtowego energii elektrycznej.
- 14 Pismem z dnia 13 kwietnia 2005 r. władze węgierskie wycofały rzeczzone zgłoszenie. W dniu 4 maja 2005 r. zgodnie z rozporządzeniem nr 659/1999 Komisja z urzędu zarejestrowała sprawę pomocy państwa dotyczącą umów PPA.
- 15 Po wymianie szeregu pism między Komisją i Węgrami Komisja wydała w dniu 4 czerwca 2008 r. sporną decyzję.
- 16 W pkt 468–470 tej decyzji Komisja stwierdziła, że umowy PPA stanowiły udzielenie wytwórcom energii niezgodnej z prawem pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE i że ta pomoc państwa była niezgodna ze wspólnym rynkiem. Komisja dodała, że pomoc państwa przewidziana w umowach PPA polegała na nałożonym na MVM obowiązku zakupu określonej mocy wytwórczej i gwarantowanej minimalnej ilości energii elektrycznej po cenie obejmującej koszty stałe, zmienne i kapitałowe przez znaczną część okresu eksploatacji elektrowni, gwarantującym wytwórcom zwrot z inwestycji. Dlatego też nakazała zniesienie tej pomocy.

17 Sentencja spornej decyzji brzmi następująco:

*„Artykuł 1*

1. Obowiązek zakupu określony w długoterminowych [PPA] zawartych między [MVM] i [Dunamenti Erőmű] oraz sześcioma innymi węgierskimi wytwórcami energii elektrycznej] stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 [ust. 1 WE], udzieloną na rzecz wytwórców energii elektrycznej.
2. Pomoc państwa, o której mowa w [ust. 1], jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
3. Węgry zaprzestają udzielania pomocy państwa, o której mowa w ust. 1, w terminie sześciu miesięcy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji.

*Artykuł 2*

1. Węgry odzyskują od beneficjentów pomoc, o której mowa w art. 1.

[...]

*Artykuł 3*

1. W terminie dwóch miesięcy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji Węgry przekazują Komisji informacje dotyczące środków już podjętych i przewidzianych w celu zastosowania się do niniejszej decyzji, w szczególności informacje o krokach podjętych z zamiarem przeprowadzenia odpowiedniej symulacji rynku hurtowego w celu ustalenia kwot do odzyskania, szczegółową [metodę], jaką zamierzają zastosować, oraz szczegółowy opis zbioru danych, które zamierzają wykorzystać w tym celu.

[...]

*Artykuł 4*

1. Węgry powinny obliczyć dokładną kwotę pomocy do odzyskania na podstawie odpowiedniej symulacji sytuacji rynku hurtowego energii elektrycznej, jaka miałyby miejsce, gdyby żadna z długoterminowych [PPA], o których mowa w art. 1 ust. 1, nie obowiązywała od dnia 1 maja 2004 r.
2. W terminie sześciu miesięcy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji Węgry obliczają kwoty do odzyskania z zastosowaniem metody, o której mowa w ust. 1, i przekazują Komisji wszystkie stosowne informacje dotyczące symulacji, a w szczególności jej wyniki, szczegółowy opis zastosowanej metodologii oraz zbiór danych, wykorzystanych do przeprowadzenia symulacji.

*Artykuł 5*

Węgry zapewniają odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, w terminie dziesięciu miesięcy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji.

*Artykuł 6*

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Węgierskiej”.



### **Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok**

- 18 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 28 kwietnia 2009 r. spółka Dunamenti Erőmű wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji oraz, tytułem żądania ewentualnego, art. 2 i 5 tej decyzji w zakresie, w jakim nakazują one odzyskanie od niej kwoty przewyższającej pomoc, którą Komisja powinna była uznać za niezgodną ze wspólnym rynkiem.
- 19 W uzasadnieniu skargi spółka Dunamenti Erőmű podniosła cztery zarzuty oparte na tym, że, po pierwsze, Komisja błędnie stwierdziła istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, po drugie, nawet przy założeniu, że umowy zawarte w roku 1995 przyznały jej pomoc państwa, Komisja powinna była uwzględnić je od dnia 1 maja 2004 r. nie jako nową pomoc, lecz jako pomoc istniejącą w rozumieniu art. 88 ust. 1 WE, po trzecie, Komisja popełniła szereg błędów co do zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem i, po czwarte, zgodność z prawem nakazu odzyskania pomocy jest dyskusyjna.
- 20 W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił wszystkie te zarzuty.

### **Żądania stron w postępowaniu przed Trybunałem**

- 21 Wnoszące odwołanie wnoszą do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim utrzymuje w mocy sporną decyzję;
  - tytułem żądania głównego, wydanie ostatecznego orzeczenia i stwierdzenie nieważności spornej decyzji w części, w jakiej PPA zostały w niej uznane za pomoc państwa bezprawnie przyznaną i niezgodną ze wspólnym rynkiem lub, ewentualnie, przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania; oraz
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania przed Sądem i Trybunałem.
- 22 Komisja wnosi do Trybunału o:
- uznanie odwołania za niedopuszczalne w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel;
  - oddalenie odwołania w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Dunamenti Erőmű, i
  - obciążenie spółki Dunamenti Erőmű kosztami postępowania.

### **W przedmiocie odwołania**

- 23 Wnoszące odwołanie podnoszą na poparcie odwołania pięć zarzutów.
- 24 Komisja kwestionuje, po pierwsze, dopuszczalność odwołania w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel, a po drugie, w szczególności dopuszczalność zarzutów trzeciego i czwartego oraz zasadność każdego z pięciu zarzutów przedstawionych przez wnoszące odwołanie.
- 25 Należy w pierwszym rzędzie zbadać kwestię dopuszczalności odwołania w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel, a przedstawione przez Komisję argumenty oparte na niedopuszczalności zarzutów trzeciego i czwartego rozpatrzyć w ramach indywidualnej oceny każdego z tych zarzutów.

*W przedmiocie dopuszczalności odwołania w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel*

#### Argumentacja stron

- 26 Komisja wnosi do Trybunału o uznanie odwołania za niedopuszczalne w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel, ponieważ ta ostatnia nie była stroną w postępowaniu w pierwszej instancji.
- 27 Wnoszące odwołanie uważają, że odwołanie jest dopuszczalne w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel. Wnoszące odwołanie podnoszą, że w czasie wniesienia skargi na sporną decyzję przed Sądem, spółki Electrabel i Dunamenti Erőmű stanowiły część tej samej grupy przedsiębiorstw i że w konsekwencji ich wspólny interes gospodarczy i prawny mógł być broniący przez jedną z nich.
- 28 Natomiast w czerwcu 2014 r. Electrabel sprzedała udziały, które posiadała w spółce Dunamenti Erőmű, a zatem wspólny interes obu tych podmiotów powinien być broniący zarówno przez spółkę Electrabel, jak i przez spółkę Dunamenti Erőmű. Dokonywanie wykładni zasad postępowania przed Trybunałem w ten sposób, iż zakazują one spółce Electrabel wniesienia niniejszego odwołania, jest sprzeczne z zasadą dobrej administracji i pozbawia tę spółkę skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

#### Ocena Trybunału

- 29 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 56 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odwołanie do Trybunału może zostać wniesione „przez każdą stronę, której żądania nie zostały uwzględnione, w całości lub w części”. W niniejszej sprawie bezsporne jest, że Electrabel w pierwszej instancji nie przedstawiła żądań. Ponadto, nawet przy założeniu, że przy składaniu skargi przed Sądem, spółka Electrabel stanowiła część tej samej grupy przedsiębiorstw, co spółka Dunamenti Erőmű, która była stroną w postępowaniu w pierwszej instancji, taka okoliczność nie może wystarczyć do przyznania spółce Electrabel statusu „strony” w rozumieniu tego przepisu.
- 30 Ponadto wbrew temu, co utrzymują wnoszące odwołanie, wykładnia statutu Trybunału Sprawiedliwości, która uniemożliwia spółce Electrabel wniesienie niniejszego odwołania, nie jest w żaden sposób sprzeczna z przysługującym jej prawem dostępu do wymiaru sprawiedliwości lub z zasadą dobrej administracji. Przeciwnie, ograniczenie kategorii osób, które mogą wnieść odwołanie przed Trybunałem w ramach danej sprawy, takie jak przewidziane w art. 56 statutu, ma właśnie na celu zapewnienie prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, w szczególności poprzez zapewnienie pewnej przewidywalności co do odwołań wnoszonych od orzeczeń Sądu oraz uniemożliwienie obchodzenia terminów i przesłanek dopuszczalności, które mają zastosowanie do innych środków zaskarżenia przewidzianych w prawie Unii.
- 31 Mając na względzie powyższe rozważania, należy uznać, że niniejsze odwołanie jest niedopuszczalne w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel.

*W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego błędnego charakteru rozumowania Sądu prowadzącego do uznania umowy PPA za nową pomoc*

#### Argumentacja stron

- 32 Spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że Sąd naruszył prawo, uznając w pkt 60 zaskarżonego wyroku, że rozpatrywana umowa PPA stanowi nową pomoc w rozumieniu załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. bez wcześniejszego zbadania, czy umowa ta stanowi pomoc państwa.

- 33 Podejście przyjęte przez Sąd jest błędne z dwóch powodów. Po pierwsze, opierając się na z góry przyjętym założeniu, czyli istnieniu pomocy państwa, Sąd nie uzasadnił w wystarczającym stopniu stwierdzenia istnienia nowej pomocy. W tym względzie, jak wynika z samego brzmienia załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r., ma on zastosowanie jedynie do środków, które stanowią pomoc. Po drugie, w pkt 55–60, 61–73 i 77–98 zaskarżonego wyroku Sąd przyjął rozumowanie będące „błędnym kołem”, zgodnie z którym założenie istnienia pomocy państwa ostatecznie doprowadziło do wniosku, że pomoc ta istniała w rzeczywistości.
- 34 Na rozprawie przed Trybunałem spółka Dunamenti Erőmű podniosła, że w pkt 78 i 79 wyroku OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185) Trybunał orzekł, że należy zbadać, czy środek państwowy stanowi pomoc państwa, a następnie należy zbadać, czy pomoc ta winna być uznana za nową, czy za istniejącą.
- 35 W opinii Komisji zarzut pierwszy jest bezzasadny.

### Ocena Trybunału

- 36 Należy przede wszystkim wskazać, że, jak Trybunał już orzekł, Sąd może kształtować i rozwijać swój tok rozumowania w sposób, jaki uważa za odpowiedni w celu ustosunkowania się do podniesionych przed nim zarzutów. Tak więc ukształtowanie i rozwinięcie odpowiedzi wybranej przez Sąd nie mogą zostać zakwestionowane w ramach odwołania w drodze żądań, które zmierzają do wykazania, że Sąd powinien był prowadzić swą argumentację w sposób zaspokajający oczekiwania skarżącej (wyrok *British Telecommunications/Komisja*, C-620/13P, EU:C:2014:2309, pkt 29).
- 37 Następnie, jeśli chodzi o pkt 78 i 79 wyroku OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185), to w przeciwieństwie do tego, co twierdzi spółka Dunamenti Erőmű, Trybunał w żadnym wypadku nie stwierdził, iż istnienie pomocy państwa zawsze powinno być oceniane przez Sąd przed uznaniem zgłoszonego środka za pomoc nową lub istniejącą. W istocie w punktach tych Trybunał ograniczył się bowiem do stwierdzenia, w szczególności, że rozpatrywany środek powinien zostać uznany za nową pomoc w przypadku, gdyby sąd odsyłający stwierdził, że środek ten stanowił pomoc państwa. Stwierdzenie to wynika zaś właśnie z faktu, że zakwalifikowanie danego środka jako nowej pomocy może być dokonane przy założeniu istnienia pomocy państwa.
- 38 Wynika z tego, że w sprawie, która doprowadziła do wydania zaskarżonego wyroku, Sąd mógł zbadać, czy rozpatrywana umowa PPA stanowiła pomoc państwa, dopiero po zbadaniu kwestii, czy w przypadku gdyby tak było, pomoc wynikająca z tej umowy należy zakwalifikować jako pomoc istniejącą.
- 39 Ponadto nikt nie kwestionuje, że w zaskarżonym wyroku Sąd zbadał wszystkie przedstawione przed nim argumenty, zarówno w ramach zarzutu pierwszego podniesionego w pierwszej instancji, zgodnie z którym Komisja błędnie stwierdziła istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, jak i w ramach drugiego zarzutu podniesionego przed Sądem, zgodnie z którym Komisja powinna była uznać pomoc wynikającą z umowy PPA nie za nową pomoc, ale za pomoc istniejącą w rozumieniu art. 88 ust. 1 WE.
- 40 Wreszcie w argumentacji dotyczącej rozpatrywanego obecnie zarzutu spółka Dunamenti Erőmű nie wykazała również, iż struktura odpowiedzi wybranej przez Sąd wprowadziła ją w błąd.
- 41 W szczególności spółka Dunamenti Erőmű nie może zarzucać Sądowi braku uzasadnienia w zakresie dotyczącym uznania wskazanej umowy PPA za nową pomoc z tego tylko względu, że do celów tej analizy oparł się on na założeniu istnienia pomocy państwa, podczas gdy później, w pkt 67 i nast. zaskarżonego wyroku, przeprowadził wyczerpujące badanie argumentów dotyczących kwestii istnienia pomocy państwa. Ponadto, jak twierdzi Komisja, wniosek, do którego doszedł Sąd w tym względzie,



a mianowicie, że można potwierdzić istnienie pomocy państwa, w żaden sposób nie jest oparty na znajdującym się w pkt 60 zaskarżonego wyroku stwierdzeniu, zgodnie z którym pomoc wynikająca z rozpatrywanej umowy PPA należy zakwalifikować jako nową pomoc.

42 Wynika z tego, że spółka Dunamenti Erőmű nie może również zarzucać Sądowi posłużenia się rozumownaiem o charakterze „błędnego koła” w celu udzielenia odpowiedzi na dwa pierwsze zarzuty podniesione w pierwszej instancji. Sam fakt przeprowadzenia odrębnego badania zagadnienia istnienia pomocy państwa świadczy bowiem o tym, że Sąd oparł się na założeniu istnienia pomocy wyłącznie w celu oceny kwestii, czy pomoc wynikająca z umowy PPA należy zakwalifikować jako pomoc nową, czy jako pomoc istniejącą. Podobnie, założenie to nie stanowiło podstawy dokonanej przez Sąd w pkt 61–66 zaskarżonego wyroku analizy odrębnej kwestii ustalenia daty mającej znaczenie dla oceny istnienia pomocy państwa.

43 W konsekwencji pierwszy zarzut odwołania należy oddalić jako bezzasadny.

*W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na błędnym ustaleniu daty przyjętej w celu oceny, czy rozpatrywana umowa PPA obejmuje pomoc państwa*

#### Argumentacja stron

44 Spółka Dunamenti Erőmű podkreśla, że nie kwestionuje tego, iż przepisy dotyczące pomocy państwa stały się dla Węgier wiążące w dniu przystąpienia tego państwa członkowskiego do Unii. Natomiast twierdzi ona, że zarówno Sąd, jak i Komisja naruszyły prawo, dokonując wykładni załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. w ten sposób, że owa data powinna być uznana za punkt odniesienia przy ocenie, czy rozpatrywana umowa PPA stanowi pomoc państwa.

45 W pierwszej części zarzutu drugiego spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że rozumowanie Sądu, które posłużyło do określenia daty będącej punktem odniesienia w ocenie istnienia pomocy państwa, jest pozbawione podstawy prawnej.

46 Wbrew temu, co Sąd orzekł w pkt 55 zaskarżonego wyroku, pkt 3 ust. 1 załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. reguluje tylko przypadki, w których pomoc, już zakwalifikowana jako taka, może stanowić nową pomoc lub pomoc istniejącą, przy czym ów załącznik w żaden sposób nie odnosi się do daty, wedle której środek państwowy powinien być analizowany w świetle przepisów dotyczących pomocy państwa.

47 Z brzmienia aktu przystąpienia z 2003 r., a w szczególności wyrażenia „po dniu przystąpienia”, wynika bowiem, że załącznik ten ma zastosowanie do środków mających nadal zastosowanie po tej dacie, ale nie normuje kwestii określenia daty właściwej do celów oceny istnienia pomocy. Ponadto, chociaż w pkt 55 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że wskazany załącznik wskazuje moment służący za punkt odniesienia w tym względzie, to jednak w pkt 65 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że zasada ta mogła jedynie zostać wprowadzona z tego załącznika.

48 Spółka Dunamenti Erőmű dodaje, że fakt, iż dany środek nie spełniał czterech kryteriów określonych w art. 87 ust. 1 WE przed dniem przystąpienia Węgier do Unii, nie zmienia okoliczność, że od tej daty przepisy dotyczące pomocy państwa stały się powszechnie obowiązujące.

49 W ramach części drugiej zarzutu drugiego spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że rozumowanie Sądu jest sprzeczne z praktyką Komisji oraz orzecznictwem sądów Unii.

50 Zgodnie z tym orzecznictwem, w szczególności wyrokami: Francja/Komisja (C-482/99, EU:C:2002:294 pkt 71 i 76–83); Komisja/EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 104 i 105); Cityflyer Express/Komisja (T-16/96, EU:T: 1998:78, pkt 76), Westdeutsche Landesbank Girozentrale i Land

Nordrhein-Westfalen/Komisja (T-228/99 i T-233/99, EU:T: 2003:57, pkt 246) oraz Niderlandy/Komisja (T-29/10 i T-33/10, EU:T:2012:98, pkt 78), badanie istnienia pomocy, a w szczególności analiza dotycząca inwestora prywatnego, powinny być oparte na elementach istniejących w chwili przyjęcia danego środka.

- 51 Według spółki Dunamenti Erőmű, która odnosi się w szczególności do pkt 169–180 decyzji 2010/690/UE Komisji z dnia 4 sierpnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa C 40/08 (ex N 163/08) wdrożonej przez Polskę na rzecz PZL Hydral S.A. (Dz.U. L 298, s. 51), rozumowanie Sądu w niniejszej sprawie jest również sprzeczne z wytycznymi Komisji i praktyką decyzyjną tej instytucji, zgodnie z którą uwzględniane są również elementy dotyczące okresu sprzed przystąpienia danego państwa członkowskiego do Unii.
- 52 Spółka Dunamenti Erőmű dodaje, że zastosowanie pojęcia „korzyści” i „inwestora” do dnia, w którym żadne inwestycje nie były realizowane, jest nielogiczne i błędne pod względem prawnym.
- 53 Według spółki Dunamenti Erőmű, w żadnym wyroku sądów Unii, z wyjątkiem tych dotyczących spornej decyzji, nie stwierdzono istnienia pomocy państwa na podstawie załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. W szczególności wyrok Kremikowci (C-262/11, EU:C:2012:760) dotyczył wyłącznie odzyskania pomocy. W wyroku tym Trybunał wspominał treść załącznika V do aktu dotyczącego warunków przystąpienia do Unii Europejskiej Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2005, L 157, s. 203, zwanego dalej „aktem przystąpienia z 2005 r.”.) Wynikało z niej jedynie, że ustalenie w zakresie istnienia pomocy musi być nadal ważne w dniu przystąpienia danego państwa członkowskiego do Unii. Tak samo w wyroku Rouse Industry/Komisja (T-489/11, EU:T:2013:144, pkt 61–64) Sąd orzekł jedynie, że Komisja stała się właściwa w dniu przystąpienia danego państwa członkowskiego do Unii i nigdy nie uznał, iż data ta stanowi datę właściwą do celów oceny istnienia pomocy.
- 54 Komisja uważa, że zarzut drugi należy oddalić jako bezzasadny.
- 55 W pkt 50–52 wyroku Kremikowci (C-262/11, EU:C:2012:760) dotyczącego załącznika V do aktu przystąpienia 2005 r. Trybunał oddalił już argument podobny do podniesionego przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach zarzutu drugiego niniejszego odwołania. W wyroku Rouse Industry/Komisja (T-489/11, EU:T:2013:144, pkt 61–64) Sąd również oddalił taki argument. Ponadto żaden z wyroków, na których opiera się spółka Dunamenti Erőmű, nie dotyczy środków przyjętych przez państwo członkowskie przed jego przystąpieniem do Unii, które nadal miały zastosowanie po przystąpieniu.
- 56 Ponadto Komisja przypomina, powołując się na wyrok Komisja /Irlandia i in. (C-89/08 P, EU:C:2009:742, pkt 72 i 73), że pojęcie pomocy państwa jest pojęciem obiektywnym. Spółka Dunamenti Erőmű nie może zatem zarzucać Sądowi, że nie uzasadnił swojego orzeczenia w świetle stanowiska przyjętego przez Komisję w jej wytycznych.

#### Ocena Trybunału

- 57 W obu częściach zarzutu drugiego, które należy zbadać łącznie, spółka Dunamenti Erőmű twierdzi w istocie, że Sąd naruszył prawo, dokonując wykładni załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. w ten sposób, że dzień przystąpienia powinien zostać uznany za punkt odniesienia przy ocenie, czy rozpatrywana umowa PPA stanowi pomoc państwa.
- 58 Należy na wstępie wskazać, że, jak zauważył Sąd w pkt 53 zaskarżonego wyroku i jak wynika z art. 2 aktu przystąpienia z 2003 r., przepisy Unii w dziedzinie pomocy państwa stały się prawem powszechnie obowiązującym na Węgrzech w dniu 1 maja 2004 r., czyli w dniu przystąpienia tego państwa członkowskiego do Unii.

- 59 Ponadto, jak wskazał Sąd w pkt 54 zaskarżonego wyroku, pkt 3 załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. przewiduje szczególne zasady w odniesieniu do pomocy, jaka istniała na Węgrzech w dniu przystąpienia tego państwa członkowskiego do Unii. W szczególności państwo to zaakceptowało wprowadzenie mocą tego aktu przepisów, zgodnie z którymi środki pomocy mające nadal zastosowanie po przystąpieniu powinny zostać zbadane w świetle przepisów prawa Unii w dziedzinie pomocy państwa pod kątem tego, czy środki te mogą zostać zakwalifikowane, zgodnie z brzmieniem tego aktu, jako pomoc istniejąca.
- 60 Stąd wniosek, że we wskazanym pkt 54 Sąd słusznie uznał, że kwestia ustalenia daty właściwej do celów oceny, na podstawie art. 87 ust. 1 WE, środka państwowego przyjętego przez Węgry przed dniem ich przystąpienia do Unii, mającego nadal zastosowanie po tej dacie, powinna zostać zbadana w świetle aktu przystąpienia z 2003 r.
- 61 W tym względzie należy podnieść, że, jak Sąd stwierdził w pkt 62 zaskarżonego wyroku, z pkt 3 załącznika IV do aktu przystąpienia z 2003 r. wynika, iż państwa, które były członkami Unii przed dniem 1 maja 2004 r. pragnęły ochronić rynek wewnętrzny przed środkami stanowiącymi pomoc państwa, które zostały wprowadzone w krajach kandydackich przed przystąpieniem do Unii i które mogły potencjalnie zakłócić konkurencję, poddając te środki od dnia 1 maja 2004 r. systemowi nowej pomocy, jeśli środki te nie były objęte wyjątkami wyraźnie wymienionymi w tym załączniku.
- 62 Ponadto, jak słusznie stwierdził Sąd w pkt 64 i 66 zaskarżonego wyroku, z brzmienia art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999, a w szczególności z pierwszego zdania tego przepisu, zgodnie z którym pomocą istniejącą jest „pomoc, jaka została uznana za pomoc istniejącą, ponieważ można stwierdzić, że w czasie gdy została wprowadzona w życie, nie stanowiła pomocy, a w okresie późniejszym stała się pomocą ze względu na rozwój wspólnego rynku bez wprowadzenia zmian przez państwo członkowskie”, wynika, że środek państwowy, który nie stanowił pomocy państwa w czasie, gdy został wprowadzony w życie, może następnie się nią stać.
- 63 Należy również przypomnieć, że Trybunał miał już okazję orzec w pkt 52 wyroku Kremikowci (C-262/11, EU:C:2012:760), dotyczącego aktu przystąpienia z 2005 r., który stanowi w istocie powtórzenie postanowień aktu przystąpienia z 2003 r., przytoczonych w pkt 2 i 3 niniejszego wyroku, że środki wprowadzone w życie przed przystąpieniem Republiki Bułgarii do Unii, które, po pierwsze, nadal mają zastosowanie po przystąpieniu, a po drugie w dniu przystąpienia spełniają kumulatywne kryteria określone w art. 87 ust. 1 WE, podlegają postanowieniom szczególnym załącznika V do aktu przystąpienia z 2005 r.
- 64 W pkt 54 wyroku Kremikowci (C-262/11, EU:C:2012:760), Trybunał sprecyzował, że jak można wywnioskować zwłaszcza z art. 1 lit. b) pkt (i) i z art. 1 lit. c) rozporządzenia nr 659/1999 w związku z art. 2 aktu przystąpienia z 2005 r., dopiero od momentu tego przystąpienia kryteria figurujące w art. 87 ust. 1 WE mogą być bezpośrednio stosowane w Bułgarii jako takie, i to wyłącznie w odniesieniu do sytuacji zaistniałych po tym dniu.
- 65 Wynika z tego, że dokonane przez Sąd w pkt 65 zaskarżonego wyroku ustalenie, zgodnie z którym środek pomocy mający nadal zastosowanie po dniu przystąpienia należy rozpatrywać w świetle czterech kryteriów ustanowionych w art. 87 ust. 1 WE według stanu w dniu przystąpienia Węgier do Unii Europejskiej, nie narusza w żaden sposób prawa. Jak Sąd słusznie orzekł w tym samym punkcie, inny wniosek prowadziłby do pozbawienia znaczenia celu realizowanego przez autorów traktatu o przystąpieniu, wskazanego w pkt 61 niniejszego wyroku. Podejście proponowane przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach drugiego zarzutu odwołania prowadziłoby bowiem do usunięcia z zakresu kontroli Komisji, w przypadku państwa członkowskiego takiego jak Węgry, które przystąpiły do Unii w dniu 1 maja 2004 r., wszelkich środków wprowadzonych przed tą datą, które nie stanowiły pomocy państwa w czasie jego przyjmowania, lecz stały się taką pomocą i są nią nadal po tym dniu.

- 66 Sąd równie słusznie uznał zatem w pkt 61 i 62 zaskarżonego wyroku, że kwestia tego, czy rozpatrywana umowa PPA zawierała pomoc zgodną ze wspólnym rynkiem w chwili jej zawarcia, lub w innym dniu przed przystąpieniem Węgier do Unii Europejskiej, jest pozbawiona znaczenia dla celów kwalifikacji tej umowy jako pomocy państwa w dniu przystąpienia.
- 67 Rozważań zawartych w pkt 65 i 66 niniejszego wyroku nie może podważyć argument podniesiony przez spółkę Dunamenti Erőmű, zgodnie z którym w orzecznictwie sądów Unii ustanowiono zasadę, że środek państwowy należy oceniać na podstawie art. 87 ust. 1 WE w momencie jego wydania. Jak podkreśla Komisja, wyroki, na których opiera się spółka Dunamenti Erőmű w tym zakresie, nie dotyczą środków pomocy, które zostały przyjęte przez państwo członkowskie przed jego przystąpieniem do Unii i które były nadal stosowane po przystąpieniu, jak rozpatrywana umowa PPA, która zresztą wpisuje się w szczególne ramy prawne opisane w pkt 59 i 61 niniejszego wyroku.
- 68 Wreszcie praktyka stosowana przez Komisję w jej decyzjach lub wytycznych, nawet przy założeniu, że uzasadnia ona podejście proponowane przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach drugiego zarzutu odwołania, nie może w żadnym razie wiązać Trybunału w wykładni przepisów prawa Unii w dziedzinie pomocy państwa. Wszelkie argumenty oparte na tej praktyce należy zatem oddalić.
- 69 Mając na względzie powyższe rozważania, należy oddalić zarzut drugi jako bezzasadny.

*W przedmiocie zarzutu trzeciego, opartego na braku przyznania korzyści wnoszącym odwołanie*

#### Argumentacja stron

- 70 W zarzucie trzecim spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że Sąd naruszył prawo, odrzucając w pkt 68 i 69 zaskarżonego wyroku argumenty dotyczące jej prywatyzacji i uznając, że rozpatrywana umowa PPA przyznawała korzyści wnoszącym odwołanie, w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE. W szczególności uznając, że właściwą datą dla oceny istnienia pomocy państwa jest data przystąpienia Węgier do Unii Europejskiej, Sąd niesłusznie pominął kontekst związany z prywatyzacją spółki Dunamenti Erőmű, chociaż rozpatrywana umowa PPA stanowiła integralną część tej prywatyzacji.
- 71 Zarzut trzeci dzieli się na trzy części.
- 72 W pierwszej części zarzutu trzeciego spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że rozpatrywana umowa PPA nie przyznała wnoszącym odwołanie korzyści w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, ponieważ spółka MVM działała jako inwestor prywatny przy zawarciu tej umowy, będącej środkiem przygotowawczym mającym na celu ułatwić prywatyzację spółki Dunamenti Erőmű.
- 73 W tym względzie spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że w połowie lat 90. cele Węgier w zakresie zaopatrzenia w energię zmierzały do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw po jak najniższych kosztach, modernizacji infrastruktury i przestrzegania nowych przepisów dotyczących ochrony środowiska, a także do przeprowadzenia koniecznej restrukturyzacji sektora energetycznego. Według spółki Dunamenti Erőmű cele te miały być realizowane w szczególności poprzez program prywatyzacji.
- 74 W tym kontekście rozpatrywana umowa PPA została zawarta w dniu 10 października 1995 r. między spółkami Dunamenti Erőmű i MVM w celu umożliwienia planowanej prywatyzacji spółki Dunamenti Erőmű. W konsekwencji w grudniu 1995 r. spółka ta została nabyta przez spółkę Electrabel.
- 75 Spółka Dunamenti Erőmű podkreśla, że w kontekście prywatyzacji Komisja powinna sprawdzić, czy dane państwo członkowskie dążyło do osiągnięcia maksymalnego zysku lub zminimalizowania straty generowanej przez ową sprzedaż. Odwołując się w szczególności do wyroku Hiszpania/Komisja (od C-278/92 do C-280/92, EU:C:1994:325, pkt 28), spółka Dunamenti Erőmű dodaje, że państwo



członkowskie, gdy dokonuje zbycia aktywów publicznych, po pierwsze, w wyniku przetargu otwartego, bezwarunkowego i konkurencyjnego i, po drugie, podmiotowi oferującemu najwyższą cenę, działa jako inwestor prywatny.

- 76 W niniejszej sprawie prawidłowe zastosowanie kryterium inwestora prywatnego wskazuje wyraźnie, że rozpatrywana umowa PPA nie przyznaje żadnych korzyści wnoszącym odwołanie, ponieważ zostały spełnione warunki przywołane w poprzednim punkcie. W szczególności został przeprowadzony otwarty i konkurencyjny przetarg i przyjęta została oferta najwyższa, tj. oferta złożona przez spółkę Electrabel. Ponadto państwo węgierskie zatrudniło niezależnego specjalistę finansowego, który zalecił prywatyzację w oparciu o zawarcie takiej umowy. Rzeczone państwo dążyło do maksymalizacji korzyści i należycie uwzględniło rozpatrywaną umowę PPA w cenie prywatyzacji. Fakt, że wspomniane państwo osiągnęło zysk ze sprzedaży, został uwzględniony przez organ kontroli finansowej tego państwa.
- 77 W drugiej części zarzutu trzeciego spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że w każdym razie nawet gdyby rozpatrywana umowa PPA zawierałaby jakąkolwiek korzyść, zostałaby ona odzyskana poprzez sprzedaż tej spółki. Dunamenti Erőmű dodaje, odsyłając do wyroków Banks (C-390/98, EU:C:2001:456, pkt 78), a także Falck i Acciaierie di Bolzano/Komisja (C-74/00 P i C-75/00 P, EU:C:2002:524, pkt 180), że jeżeli przedsiębiorstwo będące beneficjentem pomocy zostało sprzedane po cenie rynkowej, cena sprzedaży odzwierciedla skutki pomocy i to sprzedający tę spółkę zachowuje korzyści płynące z pomocy.
- 78 W niniejszym przypadku korzyści wynikające z umowy PPA zostały uwzględnione w cenie zapłaconej przez spółkę Electrabel za nabycie spółki Dunamenti Erőmű i, w konsekwencji, spółka Electrabel zwróciła ową korzyść państwu węgierskiemu z wyprzedzeniem. Według spółki Dunamenti Erőmű, to właśnie państwo zachowało rzeczoną korzyść po prywatyzacji dokonanej w 1995 r., ponieważ spółka Dunamenti Erőmű została przejęta przez spółkę Electrabel w wyniku konkurencyjnego i otwartego postępowania przetargowego. Stąd wniosek, że niezależnie od okresu przyjętego na potrzeby oceny istnienia pomocy, nie jest spełnione jedno z czterech kryteriów umożliwiających zakwalifikowanie rozpatrywanej umowy PPA jako pomocy państwa.
- 79 Spółka Dunamenti Erőmű zarzuca Sądowi, że nie zbadał kwestii osobowości prawnej jej i spółki Electrabel przy ustosunkowaniu się do jej argumentu opartego na dokonaniu zwrotu wszelkiej ewentualnej pomocy wynikającej z rozpatrywanej umowy PPA ze względu na prywatyzację spółki. W pkt 68 i 69 zaskarżonego wyroku Sąd odrzucił ten argument, powołując się jedynie na załącznik IV do aktu przystąpienia z 2003 r. w celu stwierdzenia, że ponieważ prywatyzacja ta miała miejsce przed przystąpieniem Węgier do Unii Europejskiej, ów argument jest pozbawiony znaczenia.
- 80 Spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że w wyroku AceaElectrabel/Komisja (T-303/05, EU:T:2009:312), Sąd stwierdził, że kontrola spółki i prowadzenie identycznej lub równoległej działalności gospodarczej są elementami istotnymi dla ustalenia istnienia jednej jednostki gospodarczej. Zważywszy, że sytuacja spółek Electrabel i Dunamenti Erőmű łączy w sobie wszystkie te elementy w dniu wydania zaskarżonego wyroku, należy stwierdzić, że wnoszące odwołanie stanowiły jedną i tę samą jednostkę gospodarczą.
- 81 Według spółki Dunamenti Erőmű argumenty podniesione pomocniczo przez Komisję w celu wykazania, że druga część zarzutu trzeciego jest pozbawiona podstaw, w żaden sposób nie pojawiły się w zaskarżonym wyroku i należy je zatem oddalić. Ponadto pkt 66–68 zaskarżonego wyroku Elliniki Nafpigokataskevastiki i in./Komisja (T-384/08, EU:T:2011:650), do których odwołuje się Komisja, są pozbawione znaczenia, ponieważ dotyczą charakteru selektywnego i możliwości przypisania gwarancji państwowej.
- 82 W trzeciej części zarzutu trzeciego spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że przystąpienie Węgier do Unii nie ma żadnego wpływu na fakt, że rozpatrywana umowa PPA stanowiła poprzedzający przystąpienie element prywatyzacji o zasadniczym znaczeniu, który nie przysparzał korzyści wnoszącym odwołanie.



W szczególności przystąpienie to nie mogło w żaden sposób zmienić faktu, iż w wyniku zawarcia rozpatrywanej umowy PPA nie została przyznana wnoszącym odwołanie żadna korzyść, a państwo węgierskie przy sprzedaży spółki Dunamenti Erőmű działało jako inwestor prywatny. Zmiana ustawodawstwa państwa węgierskiego w związku z przystąpieniem tego państwa członkowskiego do Unii nie może być źródłem nieistniejącej wcześniej korzyści.

- 83 Spółka Dunamenti Erőmű uważa, że Sąd w oczywisty sposób pomylił datę, według której powinien był ocenić kryteria istnienia pomocy państwa, z dniem, w którym przepisy w dziedzinie pomocy państwa uzyskały moc powszechnie obowiązującą na Węgrzech.
- 84 Komisja podnosi przede wszystkim, że zarzut trzeci można jedynie oddalić, o ile właściwą datą dla oceny istnienia pomocy państwa jest data przystąpienia Węgier do Unii. Kwestia tego, jakie elementy można przypisać do okresu rozpoczynającego się w dniu 1 maja 2004 r., jest kwestią faktyczną, która nie może być podnoszona na etapie odwołania, ponieważ spółka Dunamenti Erőmű nie podniosła żadnego zarzutu przeinaczenia dowodów.
- 85 Pomocniczo Komisja podnosi, że żadna z trzech części przedstawionych przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach zarzutu trzeciego nie jest z prawnego punktu widzenia uzasadniona.
- 86 Jeżeli chodzi o pierwszą z tych części, Komisja twierdzi, odnosząc się do wyroku Elliniki Nafpigokataskevastiki i in./Komisja (T-384/08, EU:T:2011:650, pkt 66–68), że brak korzyści dla nabywcy nie wyklucza istnienia korzyści po stronie nabytego zakładu. Co więcej, w wyroku Komisja/Scott (C-290/07 P, EU:C:2010:480, pkt 5–11, 25 i 26), na stwierdzenie istnienia pomocy na rzecz przedsiębiorstwa nie miało wpływu nabycie udziałów tego przedsiębiorstwa przez inne przedsiębiorstwo, ani też zakup aktywów mający miejsce dzięki pomocy trzeciego przedsiębiorstwa. Wynika z tego, że fakt, iż nabywca uiszcza cenę rynkową i w związku z tym sam nie korzysta z żadnej pomocy, nie ma znaczenia dla ustalenia, czy nabywane przedsiębiorstwo skorzystało z pomocy.
- 87 Jeśli chodzi o drugą część zarzutu trzeciego, Komisja podnosi, że spółka Dunamenti Erőmű myli pomoc przyznaną podmiotowi nabytemu z pomocą przyznaną nabywcy takiego podmiotu. Fakt, iż ten ostatni uiszcza cenę rynkową i w związku z tym sam nie korzysta z żadnej pomocy, nie ma znaczenia dla ustalenia, czy nabywane przedsiębiorstwo skorzystało z pomocy.
- 88 Punkt 78 wyroku Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) został uwzględniony tytułem przykładu i dotyczy on kwestii odzyskania pomocy, a nie jej istnienia. W pkt 80 i 81 wyroku Niemcy/Komisja (C-277/00, EU:C:2004:238) Trybunał w jasny sposób stwierdził, że sprawa, w której zapadł pierwszy z tych wyroków, miała inny charakter. Komisja podkreśla, że w niniejszej sprawie spółka Dunamenti Erőmű w dalszym ciągu działała na danym rynku, zachowując korzyść, którą otrzymała.
- 89 Wreszcie, co się tyczy trzeciej części zarzutu trzeciego, ponieważ okoliczności, że spółka MVM przy zawieraniu wskazanej umowy PPA działała jako inwestor prywatny i że spółka Electrabel za nabycie spółki Dunamenti Erőmű zapłaciła cenę rynkową, nie stanowią elementów mających znaczenie dla ustalenia, czy ta ostatnia uzyskała korzyść w efekcie stosowania tej umowy, licząc od dnia przystąpienia Węgier do Unii Europejskiej, wpływ tego przystąpienia na owe okoliczności również nie ma w tym względzie znaczenia.

#### Ocena Trybunału

- 90 Należy na wstępie odrzucić podniesiony przez Komisję argument, oparty na niedopuszczalności trzeciego zarzutu odwołania, ponieważ argument ten jest efektem błędnej interpretacji owego zarzutu.. Zarzut ten nie dotyczy bowiem kwestii tego, jakie elementy można powiązać z okresem rozpoczynającym się od dnia 1 maja 2004 r., lecz kwestii, czy Sąd słusznie mógł wyłączyć pewne

elementy ze swej oceny tego, czy rozpatrywana umowa PPA przyznawała wnoszącym odwołanie korzyść w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE. Ta ostatnia kwestia, która stanowi zagadnienie prawne, może być podnoszona na etapie postępowania odwoławczego.

– W przedmiocie pierwszej części zarzutu trzeciego

- 91 W pierwszej części zarzutu trzeciego spółka Dunamenti Erőmű twierdzi w istocie, że w pkt 69 zaskarżonego wyroku Sąd naruszył prawo, uznając, że rozpatrywana umowa PPA przyznaje wnoszącym odwołanie korzyść w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, podczas gdy, po pierwsze, spółka MVM przy zawieraniu tej umowy działała jako inwestor prywatny, a po drugie, państwo węgierskie działało jako inwestor prywatny w ramach prywatyzacji spółki Dunamenti Erőmű.
- 92 Należy w pierwszej kolejności podnieść, że wbrew temu, co sugeruje spółka Dunamenti Erőmű, Sąd nie stwierdził w pkt 69 zaskarżonego wyroku, że rozpatrywana umowa PPA przyznawała wnoszącym odwołanie korzyść w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, lecz ograniczył się do stwierdzenia, że to do Komisji należy ocena, czy spółka ta po dniu 1 maja 2004 r. uzyskała korzyść z umowy PPA. Z zaskarżonego wyroku, a zwłaszcza z pkt 28 i 29 jasno wynika bowiem, że pomoc państwa, której istnienie zostało stwierdzone przez Komisję w spornej decyzji i która w efekcie była przedmiotem analizy przez Sąd w tym wyroku, polegała na korzyści przyznanej przez tę umowę jedynie spółce Dunamenti Erőmű, a nie jej akcjonariuszom.
- 93 W konsekwencji w zakresie, w jakim w pierwszej części trzeciego zarzutu odwołania stawiany jest Sądowi zarzut, że stwierdził, iż rozpatrywana umowa PPA przysparzała korzyści spółce Electrabel, owa pierwsza część opiera się na błędnej interpretacji zaskarżonego wyroku, a zatem należy oddalić ją jako bezzasadną.
- 94 W drugiej kolejności, w odniesieniu do argumentów przedstawionych w pkt 72–74 niniejszego wyroku, opartych na tym, że MVM, zawierając rozpatrywaną umowę PPA, działała jako inwestor prywatny w gospodarce rynkowej, należy stwierdzić, że argumenty te nie umożliwiają wykazania, że umowa ta nie przysparzała korzyści spółce Dunamenti Erőmű w okresie od dnia 1 maja 2004 r. Jak bowiem wynika z pkt 66 niniejszego wyroku, kwestia tego, czy rozpatrywana umowa zawierała pomoc zgodną ze wspólnym rynkiem w chwili jej zawarcia, lub w innym dniu przed przystąpieniem Węgier do Unii Europejskiej, jest pozbawiona znaczenia dla celów ustalenia, czy umowa ta stanowiła pomoc państwa w dniu przystąpienia.
- 95 Podobnie, argumenty dotyczące sprzedaży spółki Dunamenti Erőmű spółce Electrabel, przedstawione w pkt 75 i 76 niniejszego wyroku nie mogą zostać uwzględnione, ponieważ – jak wynika z pkt 92 niniejszego wyroku – odnośna pomoc państwa nie wynika ze sprzedaży jako takiej, lecz z rozpatrywanej umowy PPA, w okresie jej obowiązywania przypadającym od dnia 1 maja 2004 r. Ponadto spółka Dunamenti Erőmű nie wyjaśnia również za pomocą tych argumentów, na czym polegało błędne zastosowanie przez Sąd kryterium inwestora prywatnego w chwili przystąpienia Węgier do Unii.
- 96 W świetle rozważań przedstawionych w pkt 94 i 95 niniejszego wyroku pierwszą część trzeciego zarzutu odwołania należy oddalić również w zakresie, w jakim dotyczy istnienia korzyści przyznanej spółce Dunamenti Erőmű wskutek zastosowania rozpatrywanej umowy PPA.
- 97 Pierwszą część zarzutu należy zatem oddalić w całości.

– W przedmiocie drugiej części zarzutu trzeciego

- 98 W części drugiej zarzutu trzeciego spółka Dunamenti Erőmű podnosi w istocie, że w pkt 68 i 69 zaskarżonego wyroku Sąd naruszył prawo uznając, że nie należało uwzględnić argumentacji przedstawionej przez nią w pierwszej instancji, opartej na podnoszonym zwrocie rozpatrywanej pomocy przez spółkę Electrabel, ze względu na to, że zmiana struktury własności miała miejsce przed przystąpieniem Węgier do Unii. Spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że gdyby Sąd wziął pod uwagę te argumenty, to stwierdziłby, że Electrabel, płacąc cenę rynkową za nabycie tej spółki, zwróciła z wyprzedzeniem jakiegokolwiek korzyści państwu węgierskiemu i że z umowy PPA nie wynikały zatem żadne korzyści dla spółki Dunamenti Erőmű, niezależnie od okresu przyjętego na potrzeby oceny istnienia pomocy państwa.
- 99 Należy przypomnieć, że, jak zostało stwierdzone w pkt 65 niniejszego wyroku, Sąd nie naruszył prawa, przyjmując za datę właściwą dla oceny istnienia pomocy państwa wynikającej z umowy PPA dzień przystąpienia Węgier do Unii.
- 100 W pkt 69 i 70 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił jako bezskuteczną argumentację przedstawioną przez spółkę Dunamenti Erőmű w pierwszej instancji, opartą na podnoszonym zwrocie pomocy w drodze prywatyzacji tej spółki, ze względu na to, że zmiana struktury własności, która odbyła się przy okazji prywatyzacji, została dokonana przed właściwą datą wspomnianą w poprzednim punkcie.
- 101 W tym względzie należy podnieść, że Trybunał wielokrotnie podkreślał już znaczenie całościowej oceny, jaką należy przeprowadzić przy dokonywaniu oceny istnienia korzyści w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.
- 102 W szczególności w odniesieniu do zastosowania kryterium inwestora prywatnego działającego w warunkach gospodarki rynkowej Trybunał orzekł, że w przypadku gdy Komisja bada kwestię tego, czy państwo działało w charakterze akcjonariusza i czy zatem kryterium inwestora prywatnego ma zastosowanie w okolicznościach danej sprawy, to do niej należy dokonanie całościowej oceny z uwzględnieniem – poza dowodami przedłożonymi przez to państwo członkowskie – wszelkich innych dowodów istotnych w danym przypadku, które umożliwiają jej ustalenie, czy sporne działanie zostało podjęte w ramach działalności tego państwa członkowskiego jako akcjonariusza, czy jako władzy publicznej. W tym względzie istotne mogą być charakter i przedmiot tego działania, kontekst, w jaki się ono wpisuje oraz cel, jakiemu to działanie służy i reguły, jakim podlega (zob. podobnie wyrok Komisja/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 86).
- 103 Ponadto, w przypadku gdy Komisja weryfikuje, czy przesłanki możliwości zastosowania i stosowania kryterium inwestora prywatnego są spełnione, instytucja ta może odmówić zbadania istotnych informacji przedstawionych przez dane państwo członkowskie tylko wtedy, gdy przedłożone dowody pochodzą z okresu po wydaniu decyzji o dokonaniu spornej inwestycji. Do celów zastosowania kryterium inwestora prywatnego istotne są bowiem jedynie elementy dostępne w momencie wydania decyzji o przeprowadzeniu inwestycji oraz rozwój wydarzeń przewidywalny w tymże momencie. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w której Komisja bada istnienie pomocy państwa w związku z inwestycją, która nie została jej zgłoszona i która została już zrealizowana przez zainteresowane państwo członkowskie w momencie, gdy przeprowadza ona swoje badanie (zob. podobnie wyrok Komisja/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 104, 105).
- 104 Stąd wniosek, że przy dokonywaniu oceny istnienia korzyści w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, a w szczególności przy stosowaniu kryterium inwestora prywatnego, Komisja ma obowiązek dokonać ogólnej oceny środka pomocy na podstawie dostępnych informacji oraz rozwoju wydarzeń przewidywalnego w momencie wydania decyzji o przyznaniu tej pomocy, biorąc pod uwagę w szczególności kontekst tej pomocy.

- 105 W konsekwencji informacje dotyczące okoliczności sprzed dnia przyjęcia środka państwowego, które są dostępne w tym dniu, mogą okazać się istotne dla sprawy w zakresie, w jakim informacje te mogą wyjaśnić kwestię tego, czy ów środek stanowi korzyść w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.
- 106 Jak wynika z rozważań przedstawionych w pkt 99–105 niniejszego wyroku, w niniejszym przypadku przy dokonywaniu oceny istnienia pomocy państwa wynikającej z umowy PPA Komisja była zobowiązana do dokonania oceny tej umowy z uwzględnieniem jej kontekstu w czasie przystąpienia Węgier do Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę wszystkie dostępne w tym czasie elementy, które okazały się istotne, w tym, w stosownych przypadkach, elementy odnoszące się do wydarzeń mających miejsce przed tą datą.
- 107 Należy zatem stwierdzić, że w pkt 69 i 70 zaskarżonego wyroku Sąd naruszył prawo, orzekając bezskuteczność argumentacji przedstawionej przez spółkę Dunamenti Erőmű w pierwszej instancji, opartej na podnoszonym zwrocie pomocy wynikającej z umowy PPA w drodze sprzedaży tej spółki spółce Electrabel tylko z tego względu, że sprzedaż dokonana została przed dniem przystąpienia Węgier do Unii.
- 108 Niemniej jednak należy przypomnieć, że jeśli w uzasadnieniu wyroku Sądu dopuszczono się naruszenia prawa Unii, lecz jego sentencja jest zasadna w świetle innych względów prawnych, to takie naruszenie nie może spowodować uchylecia tego wyroku i należy dokonać zmiany motywów uzasadnienia (zob. podobnie wyroki: *Lestelle/Komisja*, C-30/91 P, EU:C:1992:252, pkt 28; i *FIAMM i in./Rada i Komisja*, C-120/06 P i C-121/06 P, EU:C:2008:476, pkt 187 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 109 Właśnie z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszej sprawie.
- 110 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie ma na celu przywrócenie poprzedniej sytuacji i cel ten jest osiągnięty, gdy sporna pomoc, powiększona w stosownych przypadkach o odsetki za zwłokę, została zwrócona przez beneficjenta lub, innymi słowy, przez przedsiębiorstwa, które z niej faktycznie korzystały. Poprzez jej zwrot beneficjent traci bowiem przewagę, którą uzyskał na rynku względem swych konkurentów, a sytuacja sprzed wypłaty pomocy zostaje przywrócona (zob. podobnie wyrok *Niemcy/Komisja*, C-277/00, EU:C:2004:238, pkt 74, 75).
- 111 W konsekwencji zasadniczym celem zwrotu pomocy państwa udzielonej bezprawnie jest eliminacja zakłócenia konkurencji spowodowanego przez przewagę konkurencyjną powstałą na skutek przyznania takiej pomocy (wyrok *Niemcy/Komisja*, C-277/00, EU:C:2004:238, pkt 76).
- 112 Według utrwalonego orzecznictwa w przypadku gdy przedsiębiorstwo, które skorzystało z niezgodnej z prawem pomocy państwa, zostaje nabyte po cenie rynkowej, to znaczy po cenie, którą prywatny inwestor działający w warunkach normalnej konkurencji był gotowy zapłacić za tę spółkę w sytuacji, w której się ona znajdowała, w szczególności po uprzednim skorzystaniu z pomocy państwa, element pomocy został wyceniony według cen rynkowych i włączony do ceny sprzedaży. W takich okolicznościach nie można uważać nabywcy za uprzywilejowanego względem innych przedsiębiorców na rynku (zob. wyrok *Niemcy/Komisja*, C-277/00, EU:C:2004:238, pkt 80 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 113 W przypadku gdy przedsiębiorstwo, któremu przyznana została niezgodna z prawem pomoc państwa, zachowuje osobowość prawną i nadal prowadzi na swój rachunek działalność subwencjonowaną przez pomoc państwa, przedsiębiorstwo to zachowuje zwykle przewagę konkurencyjną związaną z ową pomocą, a zatem owo przedsiębiorstwo powinno być zobowiązane do zwrotu kwoty równej otrzymanej pomocy. Odzyskania takiej pomocy nie można zatem żądać od nabywcy (zob. ww. wyrok *Niemcy/Komisja*, C-277/00, EU:C:2004:238, pkt 81).



- 114 Jeśli chodzi o niniejszą sprawę, z pkt 1, 68 i 69 zaskarżonego wyroku wypływa wniosek – który nie został podważony w ramach niniejszego postępowania odwoławczego – że prywatyzacja spółki Dunamenti Erőmű, dokonana w połowie lat 90., została przeprowadzona przez zmianę struktury własności spółki w drodze zbycia udziałów tej ostatniej i że w momencie, w którym Sąd oceniał okoliczności faktyczne, należała ona w około 75% do spółki Electrabel. Ponadto, jak wynika z pkt 1 i 2 rzeczonego wyroku, które nie zostały zakwestionowane przed Trybunałem, Dunamenti Erőmű jest wytwórcą energii elektrycznej na węgierskim rynku energii elektrycznej i po prywatyzacji w dalszym ciągu eksploatowała ona elektrownię, której dotyczy rozpatrywana umowa PPA.
- 115 W tych okolicznościach orzecznictwa przytoczonego przez Sąd w pkt 70 zaskarżonego wyroku i przywołanego także przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach odwołania na poparcie swej argumentacji dotyczącej podnoszonego zwrotu pomocy wynikającej z umowy PPA, nie można interpretować w ten sposób, że efektem prywatyzacji tej spółki w latach 90. był rzeczywisty zwrot pomocy, która została jej udzielona w efekcie zastosowania wskazanej umowy PPA. W szczególności nawet przy założeniu, że spółka ta została przez państwo węgierskie sprzedana spółce Electrabel po cenie rynkowej oraz że cena ta w pełni odzwierciedlała wartość korzyści wynikających z umowy PPA, to z dokonanych przez Sąd ustaleń, które zostały przedstawione w poprzednim punkcie, wynika, że po prywatyzacji spółka Dunamenti Erőmű zachowała osobowość prawną i w dalszym ciągu prowadziła działalność objętą pomocą państwa, przez co spółka ta rzeczywiście zachowała korzyści, które wynikały z tej umowy – w zakresie, w jakim była ona stosowana po dniu 1 maja 2004 r. – i które dawały jej na rynku przewagę w stosunku do jej konkurentów.
- 116 Wynika z tego, że, jak twierdzi Komisja, nawet przy założeniu, że państwo węgierskie mogło osiągnąć zysk z prywatyzacji spółki Dunamenti Erőmű, okoliczność ta nie przeszkadzała owej spółce, po zmianie jej struktury własności w związku z prywatyzacją w 1995 r., faktycznie odnosić korzyści wynikające z umowy PPA, które, jak wskazano w pkt 6 niniejszego wyroku, miały trwać do 2010 r. lub 2015 r., zależnie od bloku. A zatem osiągnięcie przez państwo węgierskie zysku z prywatyzacji nie mogło zlikwidować zakłócenia konkurencji wynikającego z przewagi konkurencyjnej przyznanej spółce Dunamenti Erőmű w tej umowie.
- 117 Wniosku tego nie może podważyć argumentacja podniesiona przez spółkę Dunamenti Erőmű, zgodnie z którą w czasie oceny okoliczności faktycznych przez Sąd spółka ta tworzyła ze spółką Electrabel jednolitą jednostkę gospodarczą w rozumieniu orzecznictwa Trybunału, ponieważ twierdzenia o charakterze ogólnym sformułowane przez spółkę Dunamenti Erőmű na poparcie tej argumentacji nie są w stanie podważyć ustaleń poczynionych przez Sąd i przedstawionych w pkt 114 niniejszego wyroku, które zresztą, jak wskazano w tym punkcie, nie zostały podważone przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach niniejszego odwołania.
- 118 W konsekwencji, nawet jeżeli Sąd niesłusznie uznał, iż fakt, że prywatyzacja spółki Dunamenti Erőmű miała miejsce przed datą, wedle której powinno zostać określone istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, wystarczy sam w sobie do uzasadnienia wyłączenia przedstawionych przez tę spółkę argumentów opartych na podnoszonym zwrocie pomocy w drodze prywatyzacji z zakresu oceny kwestii tego, czy rozpatrywana umowa PPA stanowi pomoc państwa w rozumieniu tego postanowienia, należy stwierdzić, że w okolicznościach niniejszej sprawy wynikających z zaskarżonego wyroku Sąd mógł, dla potwierdzenia istnienia takiej pomocy, oddalić tę argumentację z powodów innych niż te, które opisano w pkt 69 i 70 tego wyroku. W tych okolicznościach naruszenie prawa stwierdzone w pkt 107 niniejszego wyroku nie ma wpływu na wniosek, do którego doszedł Sąd w tym względzie i, co za tym idzie, nie ma też wpływu na sentencję zaskarżonego wyroku.
- 119 Wynika z tego, że drugą część zarzutu trzeciego należy oddalić.



– W przedmiocie trzeciej części zarzutu trzeciego

- 120 Należy zaznaczyć, że za pomocą argumentacji przedstawionej w ramach tej części trzeciej, opisanej w pkt 82 niniejszego wyroku, spółka Dunamenti Erőmű ogranicza się do podniesienia, poprzez przedstawienie rozważań o charakterze ogólnym, że przystąpienie Węgier do Unii nie miało żadnego wpływu na fakt, iż zawarcie rozpatrywanej umowy PPA ani nabycie spółki Dunamenti Erőmű przez spółkę Electrabel nie dało wnoszącym odwołanie żadnej korzyści, lecz nie wyjaśnia, w jaki sposób Sąd naruszył prawo, potwierdzając istnienie korzyści w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE wynikających z tej umowy w dniu przystąpienia.
- 121 Tak więc należy stwierdzić, że argumenty przedstawione w tym względzie przez spółkę Dunamenti Erőmű opierają się na założeniu, zgodnie z którym kwestia tego, czy rozpatrywana umowa PPA stanowiła pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE w chwili, w której umowa ta została zawarta, i w czasie prywatyzacji spółki Dunamenti Erőmű, ma istotne, a nawet decydujące znaczenie dla oceny tego, czy umowa ta obejmowała pomoc państwa w czasie przystąpienia Węgier do Unii. Tymczasem w świetle rozważań przedstawionych w pkt 65 i 66 niniejszego wyroku, w ramach badania drugiego zarzutu odwołania, argumentacja ta powinna zostać oddalona jako bezzasadna.
- 122 Co więcej, należy zaznaczyć, że argumenty przedstawione przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach trzeciej części zarzutu trzeciego, dotyczącej ustalenia daty właściwej do celów oceny istnienia pomocy państwa, przedstawione w pkt 83 niniejszego wyroku, stanowią jedynie powtórzenie argumentów, które zostały już oddalone w ramach zarzutu drugiego.
- 123 Ponieważ trzecia część trzeciego zarzutu odwołania winna zostać oddalona, należy oddalić zarzut trzeci w całości.

*W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na braku korzyści wynikających z obowiązku minimalnego poboru ciężącego na MVM*

Argumentacja stron

- 124 Spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że Sąd naruszył prawo i obowiązek kontroli sądowej uznając, bez udowodnienia istnienia ryzyka strukturalnego, że obowiązek minimalnego poboru ciężący na MVM pociąga za sobą korzyść.
- 125 W pkt 112 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że spółka Dunamenti Erőmű przedstawiła dowody pozwalające wykazać, że MVM nigdy nie została zmuszona do kupowania co roku od pierwszej z tych spółek ilości energii elektrycznej większej niż ta, jaką MVM postanowiłaby nabyć w przypadku braku umowy PPA. Mimo tego twierdzenia Sąd, podobnie jak Komisja, ograniczył się do wskazania, że fakt, iż w niektórych latach MVM kupowała ilości energii elektrycznej znacznie większe niż obowiązkowy pobór minimalny, nie oznacza, że nie ponosiła ryzyka nierozłącznie związanego z tym obowiązkiem.
- 126 Według spółki Dunamenti Erőmű, Sąd – opierając się wyłącznie na ewentualnym istnieniu ryzyka strukturalnego i rezygnując z wykazania, że takie ryzyko istniało rzeczywiście – naruszył ciężący na nim obowiązek kontroli sądowej. Gdyby Sąd prawidłowo ocenił to ryzyko, doszedłby do wniosku, że brak było korzyści, ponieważ wziąłby pod wagę to, iż MVM nigdy nie została zmuszona do kupowania corocznie od spółki Dunamenti Erőmű ilości energii elektrycznej wyższej aniżeli ilość, jaką zdecydowałaby się nabyć w przypadku braku umowy PPA, a zatem że MVM swobodnie określała ilość energii elektrycznej, jaką zamierzała zakupić. Spółka Dunamenti Erőmű dodaje, że gdyby zapłacona cena różniła się od ceny rynkowej, MVM wybrałaby innego wytwórcę zamiast tej spółki, przynajmniej w odniesieniu do ilości energii elektrycznej przekraczającej pobór minimalny, ponieważ, jak Komisja przyznała w spornej decyzji, dostępne były zastępcze zdolności produkcyjne oraz możliwości dodatkowego przywozu.

- 127 Komisja uważa, że zarzut czwarty jest niedopuszczalny, ponieważ spółka Dunamenti Erőmű nie wskazuje, która część zaskarżonego wyroku została wydana z naruszeniem prawa. Spółka ta odnosi się incydentalnie do pkt 112 tego wyroku, ale nie przedstawia przyczyny, dla której punkt ten powinien zostać uchylony (zob. podobnie wyrok Bergaderm i Goupil/Komisja, C-352/98 P, EU:C:2000:361, pkt 34; a także Monsanto i Francja/Komisja, C-248/99 P, EU:C:2002:1, pkt 68, 69).
- 128 Gdyby Trybunał miał uznać, że zarzut ten dotyczy pkt 112 zaskarżonego wyroku, Komisja podnosi pomocniczo, że zarzut ten jest bezskuteczny.
- 129 Tytułem dalszego żądania ewentualnego, Komisja utrzymuje, że czwarty zarzut odwołania jest w każdym razie bezzasadny.

#### Ocena Trybunału

- 130 Należy na wstępie odrzucić argument podniesiony przez Komisję, oparty na niedopuszczalności zarzutu czwartego, ze względu na to, że nie wskazano w nim wystarczająco dokładnie, która część zaskarżonego wyroku została wydana z naruszeniem prawa. W rzeczywistości bowiem za pomocą argumentacji przedstawionej na poparcie tego zarzutu spółka Dunamenti Erőmű wyraźnie wskazuje na pkt 112 zaskarżonego wyroku.
- 131 Ponadto w zakresie, w jakim argumentacja spółki Dunamenti Erőmű została oparta na naruszeniu prawa przez Sąd ze względu na fakt, że nie wykazał on istnienia ryzyka strukturalnego przy dokonywaniu oceny istnienia korzyści w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, nie można zarzucać tej spółce, że nie wskazała konkretnych części tego wyroku (zob. podobnie wyrok Limburgse Vinyl Maatschappij i in./Komisja, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P i C-254/99 P, EU:C:2002:582, pkt 423).
- 132 Jednakże należy oddalić czwarty zarzut odwołania jako bezskuteczny. Zakładając nawet, że obowiązek minimalnego poboru ciążyący na MVM nie oznacza istnienia korzyści, spółka Dunamenti Erőmű nie podważa, między innymi, stwierdzenia zawartego w pkt 117 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którym nie zakwestionowano przed Sądem tego, że dodanie gwarancji mających na celu pokrycie kosztów kapitału stanowi korzyść w świetle praktyk stosowanych na rynkach konkurencyjnych.
- 133 Stąd wniosek, że sam fakt – zakładając jego udowodnienie – iż obowiązek minimalnego poboru ciążyący na MVM nie oznacza istnienia korzyści, nie może w żadnym razie wystarczyć do wykazania braku korzyści wynikających z umowy PPA.
- 134 W tych okolicznościach nie można zarzucić Sądowi, że naruszył ciążący na nim obowiązek kontroli sądowej poprzez niewykazanie występowania ryzyka strukturalnego przy ocenie istnienia korzyści w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.
- 135 Wynika z tego, że czwarty zarzut odwołania należy oddalić.

*W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego błędnego charakteru metody obliczania kwoty pomocy podlegającej zwrotowi*

#### Argumentacja stron

- 136 Spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że Sąd naruszył prawo potwierdzając przyjętą przez Komisję metodę obliczenia kwoty pomocy podlegającej zwrotowi i w tym względzie nie przeprowadził kontroli sądowej w wymaganym zakresie.

- 137 Komisja wystąpiła do Węgier o oszacowanie kwoty pomocy podlegającej zwrotowi w drodze porównania różnicy między przychodami faktycznie zrealizowanymi w ramach systemu, w którym obowiązywały umowy PPA („scenariusz rzeczywisty”) a przychodami, które zostałyby osiągnięte, gdyby żadna umowa tego rodzaju nie została zawarta („scenariusz alternatywny”). Tymczasem powinny być również brane pod uwagę koszty, ponieważ zbadanie wyłącznie przychodów nie pozwala na dokonanie szczegółowej oceny korzyści wynikających rzekomo z umowy PPA. W ramach podejścia proponowanego przez Komisję dodatkowe przychody osiągane przez spółkę Dunamenti Erőmű w ramach scenariusza rzeczywistego, służące pokryciu dodatkowych kosztów paliwa, zostały uznane za korzyści.
- 138 Spółka Dunamenti Erőmű twierdzi, że wzięcie pod uwagę kosztów paliwa jest konieczne dlatego, że stanowią one blisko 100% zmiennych kosztów produkcji. Należy zatem zbadać nie wszystkie koszty, lecz jedynie koszty związane z zakupem gazu. W niniejszej sprawie uwzględnienie kosztów paliwa podważa samo istnienie pomocy. W istocie eksperci gospodarczy zaangażowani przez Węgry obliczyli kwotę ujemną w wysokości około 100 mln EUR na podstawie zysków, a kwotę dodatnią w wysokości około 482 mln EUR na podstawie wyłącznie przychodów.
- 139 Nieprawdziwe jest również twierdzenie, że metoda oparta na zyskach opiera się na spekulacyjnych hipotezach związanych z działaniami spółki Dunamenti Erőmű, ponieważ dodatkowe zużycie gazu wynika nie z działań, jakie spółka ta postanowiła podjąć, ale z faktu nadprodukcji energii elektrycznej.
- 140 Spółka Dunamenti Erőmű podnosi, że w pkt 185 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, iż metoda oparta na różnicy w zyskach byłaby bardziej odpowiednia. Niemniej jednak, jak wynika z pkt 184 i 189 zaskarżonego wyroku, Sąd uznał, iż Komisja nie popełniła błędu, przyjmując podejście oparte na przychodach, ponieważ podejście oparte na zyskach byłoby, jak się wydaje, trudniejsze do zastosowania. Tymczasem fakt, iż metoda przewidziana w scenariuszu alternatywnym jest zbyt złożona, aby ją zastosować, w sposób oczywisty nie stanowi elementu istotnego przy określaniu kwoty pomocy podlegającej zwrotowi. W pkt 186 zaskarżonego wyroku Sąd odsyła do wyroku Budapesti Erőmű/Komisja (T-80/06 i T-182/09, EU:T:2012:65) w celu potwierdzenia tego podejścia. Jednakże w sprawie, w której wydano ten wyrok, odpowiednie ilości przyjęte w scenariuszu alternatywnym i w scenariuszu rzeczywistym były bardzo podobne.
- 141 Według spółki Dunamenti Erőmű, Komisja nie może opierać się na rozważaniach zawartych w pkt 188 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którymi korzyść winna być „oceniana w świetle zachowania przedsiębiorstwa państwowego, które przyznało korzyść [...], a nie w świetle zachowania beneficjenta tej korzyści”, ponieważ twierdzenie to, które nie opiera się na żadnej podstawie prawnej, jest sprzeczne z orzecznictwem Trybunału. W pkt 2 sentencji wyroku Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627) Trybunał ustanowił wyraźnie zasadę, zgodnie z którą, jeśli zarzucany środek pomocy państwa powoduje jednocześnie dodatkowe korzyści i dodatkowe koszty, przewagą stanowiącą pomoc państwa jest różnica pomiędzy tymi dwoma kwotami.
- 142 Wreszcie, oddalając w pkt 184 i 189 zaskarżonego wyroku metodę opartą na zyskach, głównie ze względu na jej złożoność, Sąd nie przeprowadził pełnej kontroli decyzji Komisji, mimo że jest zobowiązany to uczynić, jeżeli dokonuje złożonej oceny o charakterze ekonomicznym w ramach skargi o stwierdzenie nieważności, jak orzekł Trybunał w wyroku CB/Komisja (C-67/13 P, EU:C:2014:2204).
- 143 Komisja uważa, że Sąd nie naruszył prawa, potwierdzając metodę przyjętą w spornej decyzji w celu obliczenia kwoty pomocy podlegającej zwrotowi. Jej zdaniem pozbawione podstaw jest także twierdzenie, że Sąd nie zbadał w pełni spornej decyzji w tym zakresie.

## Ocena Trybunału

- 144 Należy przede wszystkim oddalić argument, zgodnie z którym Sąd naruszył prawo, uznając w pkt 188 zaskarżonego wyroku, że istnienie korzyści gospodarczej trzeba, zgodnie z zasadą inwestora prywatnego działającego w warunkach gospodarki rynkowej, oceniać w świetle zachowania przedsiębiorstwa państwowego przyznającego rozpatrywaną korzyść, a nie w świetle zachowania beneficjenta. Z utrwalonego orzecznictwa wynika bowiem, że przy stosowaniu kryterium inwestora prywatnego należy zbadać, czy taka sama korzyść, jaka została przysporzona przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem przy użyciu zasobów państwowych, zostałaby przysporzona przez inwestora prywatnego w normalnych warunkach rynkowych (zob. podobnie wyrok Komisja/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 78 i 79).
- 145 Co się tyczy konkretnie wyboru metody obliczania kwoty pomocy podlegającej zwrotowi, to w przeciwieństwie do twierdzeń spółki Dunamenti Erőmű, w wyroku Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627) Trybunał nie ustanowił ogólnej zasady na rzecz metody obliczania na podstawie zysków. W wyroku tym Trybunał stwierdził wprawdzie, że rozpatrywany środek stanowi pomoc państwa, ponieważ przysporzone korzyści przekraczały koszty dodatkowe, które ponosili beneficjenci, lecz uznał, że przy dokonywaniu oceny istnienia korzyści w rozumieniu art. 92 ust. 1 traktatu WE (obecnie art. 87 ust. 1 WE) powinny być brane pod uwagę jedynie koszty dodatkowe wynikające z wykonywania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, które zostały nałożone na rzecz beneficjentów przez uregulowanie krajowe. Natomiast spółka Dunamenti Erőmű nie twierdzi, iż miała do wykonania takie zobowiązania.
- 146 Następnie, o ile w pkt 185 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, że uwzględnienie ceny paliwa może prowadzić do tego, że „kwota pomocy podlegającej odzyskaniu byłaby znacznie niższa od wynikającej z zastosowania [metody przyjętej w spornej decyzji]”, o tyle w punkcie tym w żaden sposób nie wskazał, wbrew temu, co twierdzi spółka Dunamenti Erőmű, że metoda obliczania na podstawie zysków jest bardziej zasadna niż ta oparta na przychodach.
- 147 Przeciwnie, z brzmienia pkt 184–192 zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd uznał, iż metoda przyjęta przez Komisję w spornej decyzji w większym stopniu zapewniała pozbawienie beneficjenta przewagi, jaką miał on na rynku nad swoimi konkurentami, niż metoda oparta na zyskach, zgodnie z orzecznictwem przedstawionym w pkt 110 niniejszego wyroku i przytoczonym przez Sąd w pkt 187 zaskarżonego wyroku.
- 148 W szczególności w pkt 184 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że Komisja słusznie wyszła z założenia, że korzyści wynikające z umowy PPA znacznie przewyższały ewentualną dodatnią różnicę między cenami w ramach umów PPA a cenami, które można by było uzyskać na rynku bez umowy PPA, a stwierdzenie to nie zostało podważone w ramach niniejszego odwołania. Następnie, również w pkt 184, Sąd podniósł, że Komisja postanowiła ograniczyć nakaz odzyskania do ewentualnej różnicy między przychodami elektrowni działających w ramach systemu PPA i przychodami, które elektrownie mogłyby uzyskać bez umów PPA w okresie rozpoczynającym się od dnia 1 maja 2004 r., jako że nie można dokładnie obliczyć łącznej wartości wszystkich warunków związanych z ciężącymi na MVM długoterminowymi zobowiązaniami do zakupu za ten okres.
- 149 W tych okolicznościach spółka Dunamenti Erőmű nie może zarzucać Sądowi, że naruszył prawo z tego tylko powodu, iż kwota pomocy wynikająca z potwierdzonej przez niego metody obliczania jest wyższa niż kwota wynikająca z metody, której zastosowanie proponuje spółka.
- 150 Ponadto, jak wynika z pkt 146–148 niniejszego wyroku, Sąd oddalił metodę opartą na zyskach nie ze względu na jej złożoność, ale ze względu na to, że metoda oparta na przychodach w większym stopniu zapewniała pozbawienie Dunamenti Erőmű korzyści wynikających z umowy PPA. Ponieważ podniesiony przez nią w tym względzie argument jest efektem błędnej interpretacji zaskarżonego wyroku, należy go oddalić jako bezzasadny.



- 151 Sąd wniosek, że argument, jakoby Sąd nie przeprowadził w wymaganym zakresie sprawowanej przezeń kontroli sądowej z powodu niezbadania podejścia proponowanego przez spółkę Dunamenti Erómű ze względu na jego złożoność, również nie może zostać uwzględniony.
- 152 Wreszcie ze względu na fakt, że Sąd mógł, nie naruszając prawa, oddalić metodę opartą na zyskach w celu obliczenia kwoty pomocy podlegającej zwrotowi w niniejszej sprawie, pozbawione znaczenia są argumenty zmierzające do wykazania, że Sąd dopuścił się błędu w ocenie kwestii, jakiego rodzaju analiza jest konieczna, aby zastosować tę metodę.
- 153 Piąty zarzut odwołania należy zatem oddalić.
- 154 Z całości powyższych rozważań wynika, że odwołanie należy oddalić.

### **W przedmiocie kosztów**

- 155 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.
- 156 Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ spółka Dunamenti Erómű przegrała sprawę, a Komisja wniosła o obciążenie kosztami postępowania tylko spółki Dunamenti Erómű, spółkę tę należy obciążyć własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Komisję.
- 157 Ponieważ odwołanie jest niedopuszczalne w zakresie, w jakim zostało wniesione przez spółkę Electrabel, spółka ta pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) Dunamenti Erómű Zrt. pokrywa, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Komisję Europejską.**
- 3) Electrabel SA pokrywa własne koszty.**

Podpisy